

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U SVIBNJU 2024.

IZVJEŠĆE O RADU SEKTORA KONTROLE U 2023. GODINI

(3. dio)

3.2.2. Nadzor i kontrola PNR-a

Služba za kontrolu je u 2023. godini od poslodavca zaprimila 3.702 zahtjeva za kontrolu PNR-a (naknade plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad). U trenutku provođenja kontrole bilo je zaključeno 1.432 PNR-a, dok su kontrolori regionalnih ureda odnosno područnih službi HZZO-a pri ugovornim subjektima HZZO-a proveli ukupno 3.012 kontrola PNR-a na zahtjev poslodavca i pritom pregledali 2.270 osiguranika/osobnih zdravstvenih kartona (OZK) te utvrdili prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 640 slučajeva ili 28 % kontroliranih PNR-a. Nakon provedene kontrole HZZO je o rezultatima izvijestio poslodavce, ne navodeći pritom medicinske ili druge podatke koji bi mogli predstavljati povredu profesionalne ili poslovne tajne.

Napominjemo kako je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 33/23.), koji je stupio na snagu 1. travnja 2023. godine, izmijenjenom odredbom članka 46. stavka 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13., 137/13., 98/19. i 33/23.), propisano kako poslodavac može od HZZO-a zahtijevati kontrolu PNR-a osiguranika samo za vrijeme trajanja istog, u posebno opravdanim slučajevima, kada ima saznanja ili opravdanu sumnju na zlouporabu PNR-a osiguranika.

Redovita kontrola PNR-a provodila se na temelju analiza iz poslovnog izvješćivanja o PNR-u (BI za PNR). Važno je naglasiti kako su se u prvoj polovici 2022. godine kontrole PNR-a zbog epidemiološke situacije izazvane COVID-19 virusom uglavnom provodile na prilagođen način, odnosno putem prijenosna informacija CEZIH portalom, prijenosom OZK-a i prateće medicinske dokumentacije kada je god to bilo moguće, dok su se kontrole PNR-a u 2023. godini provodile isključivo uz neposredni pregled osiguranika.

U 2023. godini kontrolori regionalnih ureda odnosno područnih službi HZZO-a proveli su 3.125 redovitih kontrola PNR-a u ordinacijama opće/obiteljske medicine te su pritom pregledali 22.237 osiguranika/OZK-a i utvrdili prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 5.888 slučajeva ili 26 % kontroliranih PNR-a. Kontrolori regionalnih ureda odnosno područnih službi HZZO-a provodili su u 2023. godini i druge izvanredne kontrole PNR-a. Tako je provedena kontrola u 264 ordinacije ugovornih doktora radi provjere opravdanosti (medicinske indiciranosti) PNR-a, pregledano je 275 osiguranika/OZK-a i temeljem kontrole je utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 83 slučaja ili 30 % kontroliranih PNR-a.

Bez obzira na značajan broj provedenih kontrola PNR-a zbog nezadovoljavajućih rezultata na planu smanjenja stope PNR-a, Sektor kontrole Direkcije HZZO-a je redovito, pisano i usmeno poticalo regionalne urede i područne službe HZZO-a na intenziviranje provođenja redovitih kontrola PNR-a.

Radi intenzivnijeg provođenja kontrola PNR-a u cilju smanjenja ukupne stope PNR-a HZZO je, temeljem odluke o prijenosu određenih ovlasti na voditelje regionalnih ureda i voditelje područnih službi HZZO-a, ovlastio voditelje regionalnih ureda HZZO-a za imenovanja posebnih povjerenstava za provođenje izvanredne kontrole PNR-a.

Navedenim kontrolama je u 2023. godini pregledano ukupno 4.062 osiguranika te je utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 1.384 slučajeva ili 34 %.

Temeljem kontrola PNR-a na zahtjev poslodavca ugovorne mjere izrečene su za 69 ordinacija (2 % kontroliranih ordinacija) i to: 51 opomena, 14 opomena s novčanom kaznom u ukupnom iznosu 3.203,74 eura i četiri (4) opomene uz naplatu štete u ukupnom iznosu 3.309,90 eura. U redovitim i izvanrednim kontrolama PNR-a ugovorne mjere izrečene su za 99 kontrolira-

IZ SADRŽAJA:

- Izvješće o radu Sektora kontrole u 2023. godini (3. dio)
- Utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 28 % slučajeva

- Utvrdene nepravilnosti oko kadrovskog normativa u 98 od 143 ordinacije

- Nadzor i kontrola naplate sudjelovanja osoba HZZO-a u troškovima zdravstvene zaštite

nih ordinacija (3 %), od toga 81 opomena, devet (9) opomena s novčanom kaznom u ukupnom iznosu 1.849,85 eura, sedam (7) opomena uz naplatu štete u ukupnom iznosu 9.135,68 eura i dvije (2) opomene uz naplatu štete i novčanu kaznu u ukupnom iznosu 2.571,05 eura.

Zaključno, kontrolori regionalnih ureda odnosno područnih službi HZZO-a u 2023. godini proveli su pri ugovornim subjektima HZZO-a ukupno 6.401 kontrola PNR-a i pritom pregledali 24.782 osiguranika te utvrdili prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 6.611 slučaja ili 27 % kontroliranih PNR-a. Posebna povjerenstva za kontrolu PNR-a pregledala su 4.062 osiguranika te je utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 1.384 slučaja ili 34 %.

Iz navedenog proizlazi kako je u razdoblju siječanj - prosinac 2023. godine sveukupno pregledano 28.844 osiguranika/OZK-a te je utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 7.995 slučajeva ili 28% kontroliranih PNR-a.

Slijedom navedenoga, u odnosu na isto razdoblje 2022. godine proizlazi kako je u 2023. godini pregledano 10.263 ili 26 % manje osiguranika te je utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 5.079 slučajeva, odnosno 39 % manje kontroliranih PNR-a, dok uspoređujući podatke o broju pregledanih osiguranika i utvrđenih prestanaka medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u odnosu na predpandemijsku 2019. godinu, proizlazi kako je u 2023. godini pregledano 12.876 ili 81 % više osiguranika te je utvrđen prestanak medicinskih indikacija za korištenje PNR-a u 1.765 ili 28 % slučajeva više.

3.2.3. Provođenje kontrola u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite koji u timu nemaju zaposlenu medicinsku sestru ili tehničara

Temeljem opravdane sumnje u kršenje zakonskih odredbi i odredbi općih akata HZZO-a koji se odnose na broj zaposlenih u ordinacijama ugovorenim za provođenje zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite Sektor kontrole Direkcije HZZO-a zatražio je dostavu mjesečnih izvješća s podacima o ordinacijama ugovornih doktora primarne zdravstvene zaštite koji u timu nemaju zaposlenu medicinsku sestru ili tehničara, a u svrhu intenziviranja navedenih kontrola.

Nastavno navedenom, a temeljem naloga ravnatelja HZZO-a Sektor kontrole Direkcije HZZO-a naložio je regionalnim uredima i područnim službama HZZO-a, koji su zaduženi za provođenje predmetnih kontrola, intenziviranje provođenja istih te je dostavio i uputu za postupanje kojom se naglasilo kako je u kontrolama u kojima se utvrdi da ugovorni doktor u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite istu provodi bez zaposlene medicinske sestre/tehničara u izvješću potrebno naložiti da odmah, a najkasnije u roku od osam dana zaposli medicinsku sestru/tehničara i o tome bez odgode izvijesti HZZO.

Također, navedenom uputom regionalnim uredima i područnim službama HZZO-a naloženo je kako su u obvezi u slučaju kontrolom utvrđenih nepravilnosti u izvješću o provedenoj kontroli predložiti ugovornu mjeru opomene pred raskid ugovora, uz obvezu plaćanja novčane kazne u iznosu 398,17 eura, a ako se nakon danog roka od osam dana od dana zaprimanja prethodnog izvješća utvrdi da ugovorni doktor u naloženom vremenu nije popunio tim, odnosno zaposlio medicinsku sestru/tehničara, predložiti pokretanje postupka raskida ugovora.

Ukupno je provedeno 143 kontrole kadrovskog normativa u ordinacijama primarne zdravstvene

zaštite pri čemu u 45 ili 31 % kontroliranih ordinacija nisu utvrđene nepravilnosti, dok su u 98 ordinacija utvrđene nepravilnosti te su ordinacijama odnosno ustanovama izrečene ugovorne mjere, i to 74 opomena, 16 opomena s novčanom kaznom u ukupnom iznosu 16.747,62 eura, sedam opomena pred raskid ugovora s novčanom kaznom u ukupnom iznosu 2.787,19 eura, dok je u jednoj kontroli predloženo pokretanje postupka za raskid ugovora.

3.2.4. Nadzor i kontrola naplate sudjelovanja osiguranih osoba HZZO-a u troškovima zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti

Prema podacima regionalnih ureda HZZO-a, HZZO je u djelatnostima opće/obiteljske medicine, dentalne zdravstvene zaštite i zdravstvene zaštite žena na dan 31. prosinca 2023. godine imao ugovoreno ukupno 4.772 ordinacije.

U 2023. godini datoteke i uplate na ime sudjelovanja osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti HZZO-u je redovito dostavljalo 4.743 ordinacije, a 29 ordinacija ili 0,6 % ukupno ugovorenih ordinacija nisu redovito mjesečno dostavljale datoteke o naplaćenom sudjelovanju i potvrde o uplaćenju gotovini. Ugovorne ordinacije koje nisu redovito i uredno izvršavale ovu ugovornu obvezu bile su u nadležnosti sljedećih regionalnih ureda odnosno područnih službi HZZO-a: Rijeka (16), Dubrovnik (12) i Split (1).

Sve ordinacije koje nisu pravovremeno dostavile propisane podatke upozorene su da odmah dostave izvješća koja manjkaju. Između ostaloga, neredovita dostava događala se uglavnom u ordinacijama u sklopu domova zdravlja u kojima su se mijenjali nositelji timova ili u ordinacijama „timovi bez nositelja“ te je u takvim ordinacijama i niži indeks naplate sudjelovanja.

Prema podacima Službe za informatičku tehnologiju Direkcije HZZO-a, u ove tri djelatnosti u 2023. godini na ime sudjelovanja osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene zaštite ukupno je naplaćeno 21.778.231,00 eura, od toga od dopunskoga zdravstvenog osiguranja 21.120.150,00 eura, HZZO 14.898.939,00 eura, Merkur osiguranje d.d. 2.833.412,00 eura, Croatia dopunsko zdravstveno osiguranje 2.088.220,00 eura, Allianz Zagreb d.d. 473.790,00 eura, Wiener osiguranje d.d. 345.509,00 eura, Uniqa osiguranje 239.558,00 eura, Generali osiguranje d.d. 161.721,00 eura, Triglav osiguranje 67.471,00 eura i Agram life osiguranje d.d. 11.530,00 eura, dok je u gotovini naplaćeno 658.081,00 eura.

Nastavno navedenom u 2023. godini na ime sudjelovanja u navedene tri djelatnosti ukupno je naplaćeno 1.269.396,00 eura više, odnosno 6 % više u odnosu na isto razdoblje 2022. godine.

U 2023. godini provedene su kontrole naplate sudjelovanja u 67 ordinacija izabranih doktora ili 1 % ukupno ugovorenih ordinacija.

Urednih nalaza bilo je 51 ili 76 %, izrečeno je 16 ugovornih mjera, od toga deset opomena, tri opomene s naplatom štete u ukupnom iznosu 46,45 eura, jedna opomena s novčanom kaznom u iznosu 66,36 eura i dvije opomene s novčanom kaznom i naplatom štete u iznosu 143,29 eura.

3.2.5. Kontrole poštivanja radnog vremena ugovornih subjekata

S obzirom na učestale primjedbe osiguranih osoba HZZO-a kojima se ukazuje na nepoštivanje ugovorenog radnog vremena ugovornih subjekata HZZO-a

utvrđenog odredbama Pravilnika o početku, završetku i rasporedu radnog vremena zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika u mreži javne zdravstvene službe („Narodne novine“, broj 106/19. i 9/22.), a time posljedično i na otežanu dostupnost zdravstvene zaštite, intenzivirano je provođenje kontrola radnog vremena u ordinacijama na razini primarne te specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. **Ukupno su provedene 3.095 kontrole radnog vremena ordinacija** pri čemu u 2.774 ili 90 % kontroliranih ordinacija nisu utvrđene nepravilnosti, dok su u 321 ordinaciji utvrđene nepravilnosti te su odnosno zdravstvenim ustanovama izrečene ugovorne mjere, i to 278 opomena, 39 opomena s novčanom kaznom u ukupnom iznosu 7.705,05 eura i četiri opomene s naplatom štete u iznosu 798,49 eura.

3.2.6. E-mail adresa – zovem doktora

Služba za kontrolu HZZO-a, od uspostave e-mail adrese zovem.doktora@hzzo.hr, dana 30. studenoga 2020. godine, do 31. prosinca 2023. godine ukupno je zaprimila **4.438** e-mailova, od čega je valjanih predstavlki, odnosno onih koji su se odnosile na otežanu dostupnost pojedinih ordinacija primarne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: ordinacija PZZ), a sadržavale su sve potrebne podatke za nadležno postupanje (OIB podnositelja predstavlke, ime i prezime izabranog doktora), bilo **1591** ili **36 %**.

Od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine ukupno je zaprimljeno 955 e-mailova, od čega je valjanih pritužbi bilo 223 ili 23 %.

Većina zaprimljenih pritužbi osiguranih osoba odnosila se na nemogućnost uspostavljanja pravovremenog kontakta s ordinacijama PZZ-a, uglavnom iz neodložnih razloga od osobnog i javno zdravstvenog interesa:

- pravovremene dijagnostike i terapije akutnih i zaraznih bolesti osiguranih osoba
- pravovremenog utvrđivanja privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad osiguranika i izdavanja potvrda za poslodavca te zatvaranja iste i izdavanja Izvješća o privremenoj nesposobnosti/spriječenosti za rad
- osiguravanja kontinuiteta kronične terapije starijih osiguranih osoba, koje se ne služe računalom, a slabo su pokretne te nisu u mogućnosti posjetiti ordinaciju.

Uvidom u evidenciju o postupanju i provedenim kontrolama na osnovi zaprimljenih predstavlki detektirani su sljedeći najčešći razlozi koji otežavaju

komunikaciju osiguranih osoba s ordinacijama PZZ-a:

- doktor je bolestan ili je na godišnjem odmoru, a mijenja ga doktor čiji kontakt nije dostupan osiguranoj osobi, jer je obavijest o zamjeni dostupna samo u prostoru ordinacije PZZ-a

- pojedine ordinacije PZZ-a imaju samo jedan komunikacijski kanal, najčešće telefonsku liniju i ne koriste ostale dostupne komunikacijske kanale za zaprimanje poruka pacijenata

- pojedine osigurane osobe nemaju ili ne znaju podatak o kontaktima svoje ordinacije PZZ-a, posebice o mail adresi svoga izabranog doktora

- osigurane osobe upućuju pozive izvan smjene/radnog vremena ordinacije PZZ-a

- pojedine osigurane osobe brzo odustaju od pozivanja te predstavku povuku u kratkom vremenu nakon podnošenja, jer su u međuvremenu ostvarili kontakt s ordinacijom PZZ-a

- pojedine osigurane osobe zahtjeve za propisivanje kronične terapije prema ordinaciji PZZ-a ne upućuju pravovremeno (nekoliko dana ranije), nego tek kada potroše lijekove.

Kontrolori Službe za kontrolu HZZO-a, kao i kontrolori regionalnih ureda odnosno područnih službi HZZO-a, većinu zaprimljenih predstavlki rješavali su u realnom vremenu, kako bi omogućili pravovremenu dostupnost zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a.

Ako je razlog otežane dostupnosti nedovoljna informiranost osigurane osobe o kontaktu, radnom vremenu, bolesti, godišnjem odmoru i zamjeni njihovog izabranog doktora, zaposlenici HZZO-a o istom obavještavaju osigurane osobe, a u slučaju otežanog kontakta s ordinacijom primarne zdravstvene zaštite, stupaju u kontakt s ordinacijom PZZ-a (telefonski ili mailom) i obavještavaju doktora-nositelja tima o potrebi povratnog poziva prema pojedinom pacijentu.

U slučaju ponavljanih predstavlki na pojedinog izabranog doktora i sumnje u težu povredu ugovornih obveza voditelj regionalnog ureda odnosno područne službe HZZO-a izdaje nalog za **provođenje kontrole ugovornih obveza**.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine provedene su tri kontrole u ordinacijama PZZ-a, od kojih u jednom slučaju nisu utvrđene nepravilnosti, a u dvije kontrole predložene su ugovorna mjera opomene te ugovorna mjera opomene uz umanjenje pripadajućih mjesečnih sredstava za tim primarne zdravstvene zaštite.

(Nastavak u idućem broju)

- **Kontrole poštivanja radnog vremena ugovornih subjekata**

- **E-mail adresa – zovem doktora**

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija

Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo.hr

Za nakladnika: ravnatelj Lucian Vukelić, dr. med. spec.

Urednice priloga: Veronika Laušin, dr. med. spec., zamjenica ravnatelja HZZO-a

Martina Furlan, dipl. iur. i Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

Druga najveća stopa usklađivanja mirovina od 1. siječnja 1999. - AVM od 1. srpnja 2024. povećan za 7,46 %

Na 41. sjednici Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje održanoj 23. kolovoza 2024. donesena je **Odluka o aktualnoj vrijednosti mirovine (AVM) od 1. srpnja 2024.** koja iznosi **13,17 EUR**, a izračunana je na temelju objavljenih službenih podataka Državnog zavoda za statistiku.

Budući da je AVM od 1. siječnja 2024. iznosio 12,26 EUR, a **stopa povećanja AVM-a od 1. srpnja 2024. iznosi 7,46 %**, novi AVM iznosi **13,17 EUR**. Riječ je o dosad drugoj najvećoj stopi usklađivanja mirovina od 1. siječnja 1999., od kada se primjenjuje usklađivanje mirovina dva puta godišnje, odnosno od 1. siječnja i 1. srpnja prema odluci o aktualnoj vrijednosti mirovine (prošlogodišnja stopa povećanja 1. srpnja 2023. iznosila je 8,42 %).

Stopa usklađivanja aktualne vrijednosti mirovine, koja se primjenjuje **od 1. siječnja i 1. srpnja** svake kalendarske godine, određuje se tako da se AVM uskladi po stopi koja se dobije zbrajanjem stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i stope promjene prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi. Ako je udio stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa manji ili jednak 50 %, stopa usklađivanja mirovina određuje se tako da se zbroji 30 % stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i 70 % stope promjene prosječne bruto plaće. Ako je udio stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa veći od 50 %, stopa usklađivanja mirovina određuje se tako da se zbroji 70 % stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i 30 % stope promjene prosječne bruto plaće. Udio stope promjene indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa promjene manji je od 50 %, što znači da se stopa godišnjeg rasta mirovina određuje tako da se zbroji 30 % stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i 70 % stope promjene prosječne bruto plaće, tako da stopa usklađivanja od 1. srpnja 2024. iznosi 7,46 %.

Mirovine povećane prema novoj aktualnoj vrijednosti isplatit će se u rujnu (s mirovinom za kolovoz), zajedno

s razlikom za srpanj 2024.

Na sjednici su donesene i **Odluka o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. srpnja 2024.**, prema kojoj najniža mirovina za jednu godinu mirovinskog staža od 1. srpnja 2024. iznosi **13,58 EUR**, te **Odluka o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. srpnja 2024.**, prema kojoj osnovica za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja nastalog zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti iznosi **301,92 EUR**.

Isplata dijela obiteljske mirovine - novi AVM

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju 1. siječnja 2023., korisnicima mirovine, koji ispunjavaju propisane uvjete, omogućena je isplata dijela obiteljske mirovine uz korištenje starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine.

Kako bi ostvarili pravo na isplatu dijela obiteljske mirovine iza preminulog supružnika, korisnicima mirovine mora biti priznato pravo na osobnu (starosnu ili prijevremenu starosnu ili invalidsku mirovinu) i na obiteljsku mirovinu. Jedan od uvjeta za korištenje dijela obiteljske mirovine jest da ukupna svota mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj (I. i II. stup) ne prelazi iznos od 80 aktualnih vrijednosti mirovine (AVM).

Novom odlukom AVM povećan je za 7,46 % i od 1. srpnja 2024. iznosi 13,17 EUR te je novi iznos najviše mirovine, uz koji je omogućeno korištenje dijela obiteljske mirovine, 1.053,60 EUR.

Uz to, uvjeti za korištenje dijela obiteljske mirovine su sljedeći:

- navršениh 65 godina života
- udovica/udovac je jedini korisnik obiteljske mirovine (uz iznimku da se isplata dijela obiteljske mirovine može odrediti onom članu obitelji koji koristi obiteljsku mirovinu uz druge članove obitelji)

kojima je utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti ili opća nesposobnost za rad ili uz dijete kojem je priznat status osobe s invaliditetom).

Nakon provedenog upravnog postupka, korisnici koji su podnijeli zahtjev za priznanje prava na obiteljsku mirovinu i zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine, primit će dva rješenja:

- rješenje o priznanju prava na obiteljsku mirovinu
- rješenje o određivanju isplate dijela obiteljske mirovine.

Isplaćuje se za korisnika povoljnije mirovinsko primanje (osobna mirovina uz dio obiteljske ili obiteljska mirovina). **Iznos dijela obiteljske mirovine određuje se u visini od 27 % od obiteljske mirovine za jednog člana obitelji.**

Zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine može se podnijeti u svim područnim službama/uredima/ispostavama HZMO-a, poštanskim uredima diljem Republike Hrvatske, Mirovinskim informativnim centrima ili online putem e-Usluga HZMO-a unutar sustava e-Građani.

Mirovine primjenom uredbi EU-a i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

Republika Hrvatska, kao članica Europske unije, primjenjuje uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti s državama članicama Europske unije, državama Europskog gospodarskog prostora (Island, Lihtenštajn i Norveška) i Švicarskom Konfederacijom, a s Ujedinjenim Kraljevstvom, nakon Brexita, primjenjuje se Protokol o koordinaciji socijalne sigurnosti.

Osim toga, Republika Hrvatska primjenjuje i međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju s Australijom, Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom, Kanadom, kanadskom pokrajinom Quebec, Sjevernom Makedonijom, Srbijom (odnosno SR Jugoslavijom - ovaj ugovor primjenjuje se do sklapanja zasebnog ugovora o socijalnom osiguranju sa Srbijom), Turskom, Korejom i Albanijom. Uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodni ugovori o socijalnom osiguranju štite prava hrvatskih građana koji su zaposleni ili borave u inozemstvu, kao i članova njihovih obitelji te na temelju njih oni ostvaruju svoja prava na temelju rada, odnosno osiguranja u inozemstvu, a time i na odgovarajuće oblike socijalne sigurnosti. U pogledu ostvarivanja prava i određivanja davanja iz hrvatskog mirovinskog osiguranja **primjenjuju se propisi o mirovinskom osiguranju koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.**

Osiguraniku koji je navršio razdoblja osiguranja u Republici Hrvatskoj i u jednoj od država s kojima je Republika Hrvatska sklopila međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju, a ispunjava zakonske uvjete za

ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja samo na temelju razdoblja osiguranja ostvarenih u Republici Hrvatskoj pravo će biti priznato i davanje određeno samo na temelju hrvatskih razdoblja osiguranja (**samostalna mirovina**).

Ako osiguranik ne ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na temelju razdoblja osiguranja ostvarenih u Republici Hrvatskoj, hrvatski će nositelj osiguranja radi ispunjavanja uvjeta za mirovinu u obzir uzeti i razdoblja osiguranja navršena u inozemstvu, odnosno, nekoj od država s kojima Republika Hrvatska primjenjuje međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju – ali će davanje iz hrvatskog osiguranja biti određeno samo na temelju razdoblja osiguranja navršenih u Republici Hrvatskoj (**razmjerni dio mirovine**).

Osiguraniku koji je navršio razdoblja osiguranja u Republici Hrvatskoj i u jednoj od država članica Europske unije, država Europskog gospodarskog prostora (Island, Lihtenštajn i Norveška) ili u Švicarskoj Konfederaciji, a ispunjava uvjet mirovinskog staža na temelju hrvatskih razdoblja, mirovina se određuje i kao samostalna i kao razmjerni dio mirovine te se **isplaćuje povoljnija svota mirovine**. Osiguranici koji su bili osigurani u jednoj ili više država s kojima Hrvatska primjenjuje uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti postupak za ostvarivanje prava na mirovinu pokreću podnošenjem zahtjeva nadležnom nositelju mirovinskog osiguranja u državi u kojoj imaju boravište. Ako u državi u kojoj imaju boravište nisu nikada bili u osiguranju, zahtjev će se proslijediti u državu posljednjeg osiguranja. **Zahtjev podnesen u jednoj državi smatrat će se zahtjevom podnesenim u svim državama u kojima su navršena razdoblja osiguranja.**

Pravo na mirovinu može se ostvariti u svim državama u kojima je osiguranik bio u osiguranju, u skladu s uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i/ili međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju te ako ispunjava i druge uvjete prema nacionalnim propisima tih država.

Starosna mirovina isplaćivat će se bez obzira na to u kojoj državi ugovornici osiguranik ima prebivalište.

KORISNICI MIROVINA - statistika za srpanj (isplata u kolovozu 2024.)

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječna neto mirovina
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO*		
Starosna mirovina	407 522	590,16 EUR
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35. ZOMO-a	49 478	669,64 EUR
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO-a	64 610	496,00 EUR
Prijevremena starosna mirovina	176 714	533,93 EUR
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO-a	383	527,89 EUR
Invalidska mirovina	86 672	390,68 EUR
Obiteljska mirovina	159 081	450,89 EUR
I. UKUPNO - ZOMO	944 460	535,57 EUR
II. Djelatne vojne osobe - DVO	16 102	752,30 EUR
III. Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71 838	1.135,17 EUR
IV. Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	7 254	628,63 EUR
SVEUKUPNO I.+II.+III.+IV.	1 039 654	581,01 EUR
Prosječna starosna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	92 182	853,74 EUR
Korisnici osnovnih mirovina	18 863	723,25 EUR
Korisnici najniže mirovine kojima je mirovina određena prema ZOMO-u	268 489	367,14 EUR
Korisnici kojima je isplaćena osobna i dio obiteljske mirovine (DOM)	103 582	600,26 EUR

* bez međunarodnih ugovora

Ukupan broj osiguranika	1 749 095
Ukupan broj korisnika mirovine	1 227 691
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1:1,42
Prosječna neto plaća u Republici Hrvatskoj za lipanj 2024.	1.315 EUR
Prosječna sveukupna starosna mirovina ZOMO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili u 2024. godini (bez međunarodnih ugovora)	586,04 EUR
Korisnici mirovina - muškarci (46,27 %)	568 050
Korisnici mirovina - žene (53,73 %)	659 641
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	31 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	73 godine
Prosječan mirovinski staž za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2024. godini - ZOMO	35 godine
Prosječna dob za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2024. godini - ZOMO	64 godine